

Vergaderjaar 2022–2023

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1560

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 juli 2023

Op 25 juli 2023 vindt de Landbouw- en Visserijraad plaats in Luxemburg. Middels deze brief informeer ik de Kamer over de agenda. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik om de Kamer te informeren over de ophoging van de POP3+ 2022 investeringsregeling.

I. Agenda Landbouw- en Visserijraad

Werkprogramma Spaans voorzitterschap

Tijdens de Landbouw- en Visserijraad van 25 juli zal het recent aange-treden Spaans voorzitterschap haar werkprogramma en prioriteiten voor het komende halfjaar presenteren. De Kamer wordt na het zomerreces geïnformeerd over het werkprogramma door middel van een appreciatie.

Verordening Duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen (SUR): aanvullende impactanalyse

De Commissie is voornemens om bij dit agendapunt haar aanvullende impactanalyse van het SUR-voorstel aan te bieden aan de Raad, naar aanleiding van het informatieverzoek van lidstaten (Kamerstuk 27 858, nr. 608). Deze impactanalyse heeft de Commissie op 5 juli jl. gepubliceerd, samen met een aanbiedingsbrief van vicevoorzitter Maroš Šefčovič.¹ In de brief concludeert de Commissie onder meer dat de noodzaak om het gebruik en de risico's van gewasbeschermingsmiddelen te verminderen blijft bestaan en dat de in het SUR-voorstel beoogde reductiedoelstellingen voor chemische gewasbeschermingsmiddelen geen bedreiging vormen voor de voedselzekerheid. Duidelijk is dat de Commissie op basis

¹ https://food.ec.europa.eu/document/download/f9c54e6c-023c-4399-8c24-6c1920efeeba_en?filename=pesticides_sup_commission-response_art-241.pdf
https://food.ec.europa.eu/system/files/2023-07/pesticides_sup_commission-response_art-241_vp-to-council.pdf

van de uitkomsten geen aanleiding ziet om het SUR-voorstel aan te passen. Wél erkent de Commissie het belang van het verder versnellen van de beschikbaarheid en het gebruik in de EU van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen. Hiertoe stelt de Commissie in het rapport extra maatregelen voor.

Nu de aanvullende impactanalyse er ligt, is het aan het Spaanse voorzitterschap om het vervolproces voor de behandeling van het SUR-voorstel te bepalen. Nederland zal de uitkomsten van de aanvullende impactanalyse bestuderen. Ik stuur de Kamer mijn analyse na het zomerreces toe. Ik zal in de Raad aangeven dat ik het belangrijk vind dat we de besprekingen van het voorstel snel voortzetten.

Verordening Nieuwe genomische technieken

De Commissie zal een presentatie geven over het voorstel rondom nieuwe genomische technieken (NGTs), zoals het gebruik van CRISPR-CAS, in de veredeling van planten. De Commissie heeft dit voorstel op 5 juli jl. gepubliceerd. Het Commissievoorstel heeft de volgende hoofdoelen:

- Een hoog niveau van bescherming van de menselijke en dierlijke gezondheid en het milieu handhaven, in overeenstemming met het voorzorgsbeginsel.
- De ontwikkeling en het op de markt brengen van planten en plantenproducten die bijdragen aan de innovatie- en duurzaamheidsdoelstellingen van de Green Deal, het Farm to Fork-initiatief en de biodiversiteitsstrategieën.
- Zorgen voor het effectief functioneren van de interne markt voor NGT-planten en hun producten en het vergroten van het concurrentievermogen van de agrovoedingssector van de EU.

Nederland heeft zich de afgelopen jaren ingezet om tot een voorstel te komen voor nieuwe regelgeving voor NGTs. Het is positief dat er nu een voorstel ligt. Zoals gebruikelijk na publicatie van een voorstel van de Commissie, zal een BNC-fiche worden opgesteld. Dit BNC-fiche zal na het zomerreces naar de Kamer worden verzonden. Op dit moment kan Nederland daarom nog geen inhoudelijke beoordeling van het voorstel geven.

Gedachtenwisseling over de ontwikkelingen op de landbouwmarkten

Ook onder Spaans voorzitterschap zal de Landbouw- en Visserijraad regelmatig van gedachten wisselen over de ontwikkelingen op de landbouwmarkten. Tijdens de aankomende Raad zal de Commissie naar verwachting een kort overzicht geven van de prijsontwikkelingen in de diverse landbouwsectoren. In veel sectoren zijn de prijzen de laatste maanden gedaald na de grote prijsspieken in het afgelopen jaar, na de inval in Oekraïne. Voorts zal naar verwachting de laatste stand van zaken worden besproken omtrent de uitvoer van graanproducten uit Oekraïne via de Zwarte Zee en de solidariteitscorridors met de EU, en de afspraken die de Europese Commissie heeft gemaakt met de vijf «frontlijnstaten» (Polen, Slowakije, Hongarije, Roemenië, Bulgarije) inzake het faciliteren van de doorvoer van Oekraïens graan naar andere lidstaten en derde landen. Daarnaast zullen de laatste ontwikkelingen worden gemeld over de steunmaatregelen uit de landbouwreserve die de Commissie beschikbaar heeft gesteld. Voor de vijf frontlijnstaten is inmiddels 100 miljoen euro beschikbaar gesteld. Voor de overige 22 lidstaten komt een bedrag van 330 miljoen euro beschikbaar als bijdrage om onder meer de gevolgen van droogte, overstromingen en andere marktverstoringen te verlichten. Voor Nederland zal naar verwachting een bedrag van 4,995 miljoen euro beschikbaar komen, op grond van dezelfde verdeelsleutel die

vorig jaar is gebruikt bij het ter beschikking stellen van de gelden uit de landbouwreserve.

Tijdens de afgelopen Landbouw- en Visserijraden heb ik begrip getoond voor de situatie van de boeren in de vijf frontlijnstaten. Daarbij heb ik, net als mijn collega's uit Frankrijk en 12 andere lidstaten die op 10 mei jl. een brief aan de Commissie hebben gestuurd, de voorwaarde gesteld dat de door deze vijf lidstaten ingestelde unilaterale invoermaatregelen werden opgeheven voordat de 100 miljoen euro uit de landbouwreserve beschikbaar wordt gesteld. Dat is inmiddels gebeurd. Ik heb daarnaast begrip voor het beschikbaar stellen van de overige steunmaatregelen voor de andere lidstaten, om zo de verschillende uitdagingen te kunnen verlichten. Ik zal de Kamer na het zomerreces informeren over de mogelijke steun die voor Nederland beschikbaar komt en de eventuele inzet hiervan. De praktische uitvoerbaarheid zal daarbij een belangrijke overweging zijn.

Vijfde Afrikaanse Unie – Europese Unie Ministeriële Landbouwconferentie (Rome, 30 juni 2023)

Bij dit agendapunt zal de Europese Commissie de Raad informeren over de 5e Afrikaanse Unie (AU) – Europese Unie (EU) Ministeriële Landbouwconferentie die plaatsvond op 30 juni jl. in Rome. Het centrale thema tijdens deze conferentie was «veerkrachtige voedselsystemen en duurzame agro-waardeketens». Nederland zal dit agendapunt aanhoren.

Verordening plantaardig en bosbouwkundig uitgangsmateriaal

Op 5 juli jl. heeft de Europese Commissie het voorstel voor herziening van de richtlijnen voor plantaardig en bosbouwkundig uitgangsmateriaal gepresenteerd. Het doel van de herziening is het uniformeren van de verschillende richtlijnen tot een tweetal verordeningen: een voor landbouwkundig uitgangsmateriaal en een voor bosbouwkundig uitgangsmateriaal. Daarnaast heeft de Commissie de duurzaamheidsdoelen van de Green Deal in ogenschouw genomen bij de herziening.

Een goed functionerend (regelgevend) stelsel voor plantaardig uitgangsmateriaal is belangrijk voor de duurzame productiviteit van producenten in de EU, de aanpassing aan klimaatverandering en het terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het huidige stelsel functioneert goed, maar verbeteringen zijn mogelijk. Het is van groot belang dat goed uitgangsmateriaal voor alle boeren beschikbaar is tegen aanvaardbare kosten. Nederland verwelkomt de voorstellen van de Commissie, maar zal deze kritisch analyseren op de impact op met name het midden- en kleinbedrijf. Na het reces zal een BNC-fiche naar de Kamer worden gestuurd.

II. Ophoging subsidieplafond Investeringsregeling POP3+ 2022

Van 1 december 2022 tot en met 31 januari 2023 heeft de Investeringsregeling POP3+ opengestaan. Deze regeling heeft tot doel om de afhankelijkheid van de Nederlandse landbouw van fossiele brandstoffen en synthetische meststoffen te reduceren en het gebruik van hernieuwbare energie te stimuleren. In brede zin draagt de POP3+ 2022 regeling bovendien bij aan de doelen rondom klimaat en milieu. Er was zeer veel animo voor de regeling, en deze is ruim overtekend.

Na een financiële herschikking in het POP3+ programma, is € 11.027.000,- programmabudget beschikbaar gekomen. Het POP3+ programma en de aansluitende transitieperiode POP3+ is per 2023 inhoudelijk afgerond. De genoemde financiële herschikking is gedaan om het budget optimaal te

benutten. Gezien het grote animo voor de POP3+ 2022 regeling is besloten om met dit vrijgevalen budget de Investeringsregeling POP3+ 2022 op te hogen. Het totale budget van de investeringsregeling komt daarmee uit op € 25.027.000,-.

Op deze manier kan subsidie worden toegewezen aan een groter aantal van de reeds ingediende aanvragen. Het gaat om een technische wijziging van de regeling, waarmee het budget wordt opgehoogd. Abusievelijk was aanvankelijk de regeling opnieuw opengesteld, vanaf 4 juli. Dit was niet de bedoeling en wordt met een wijzigingsregeling zoveel mogelijk gerepareerd. Samen met RVO wordt gekeken hoe de ondernemers die in deze korte tijd vragen stelden, zo snel mogelijk geïnformeerd kunnen worden. De wijziging waarmee de budgettophoging voor de oorspronkelijke aanvraagperiode (01-12-2022 t/m 31-01-2023) wordt gerealiseerd, is op 6 juli 2023 gepubliceerd in de Staatscourant (Stcrt. 2023, nr. 19475).

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
P. Adema